Περί καταστάσεως εξαιτίας αποχής ενίων κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών από την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας

Δήλωση της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας

Η Ορθόδοξος Εκκλησία της Ρωσίας επί δεκαετίες μετείχε και εξακολουθεί να μετέχει ενεργώς στην προπαρασκευή της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Αρχής γενομένης από την Α' Πανορθόδοξη Διάσκεψη στην Ρόδο το έτος 1961 οι διακεκριμένοι Ιεράρχες και οι κορυφαίοι θεολόγοι της καθ'ημάς Εκκλησίας συνέβαλαν στην επεξεργασία των συνοδικών θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων, τα οποία τελικά δεν εντάχθηκαν στην Ημερήσια Διάταξη της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου. Προς επιτάχυνση της συγκλήσεως της Συνόδου η Ορθόδοξος Εκκλησία της Ρωσίας κατ΄επανάληψιν επιβεβαίωνε την προθυμία της δια την λήψη των δι΄όλους τους μετέχοντες της προσυνοδικής διαδικασίας αμοιβαίως αποδεκτών αποφάσεων, ακόμα και σε περίπτωση αποκλίσεως τέτοιων αποφάσεων των προσυμφωνημένων από τις Εκκλησίες αρχών προπαρασκευής της Συνόδου.

Και όμως η αρχή της Πανορθοδόξου ομοφωνίας παραμένει αδιασάλευτο θεμέλιο της προσυνοδικής διαδικασίας, αρχής γενομένης από τη Διάσκεψη της Ρόδου το έτος 1961, η οποία, κατόπιν πρωτοβουλίας του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, όρισε: «Ἀποφάσεις τῶν κοινῶν συνελεύσεων λαμβάνονται μέ πλήρη **ὁμοφωνίαν** ἀντιπροσωπειῶν τῶν Ἐκκλησιῶν» *(Κανονισμὸς τῆς λειτουργίας καὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν Ρόδῳ Πανορθοδόξου Διασκέψεως, αρθ. 14).* Ἐν συνεχείᾳ αυτή η αρχή κατοχυρώθηκε στον Κανονισμό των Πανορθοδόξων Προσυνοδικών Διασκέδεων του έτους 1986: «Ἡ ὑπό τῶν Προσυνοδικῶν Πανορθοδόξων Διασκέψεων ἀποδοχή τῶν κειμένων ἐπί τῶν καθ' ἕκαστον θεμάτων τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως γίνεται **καθ' ὁμοφωνίαν**» *(ἄρθ. 16).* Η Σύναξη των Ορθοδόξων Προκαθημένων το έτος 2014 επιβεβαίωσε: «**Ἅπασαι** αἱ ἀποφάσεις, κατά τε τήν Σύνοδον καί κατά τό προπαρασκευαστικόν αὐτῆς στάδιον, λαμβάνονται **καθ' ὁμοφωνίαν**» *(Ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως τῶν Προκαθημένων, ἄρθ. 2a).* Η ίδια αρχή κατοχυρώθηκε στον Κανονισμό Οργανώσεως και Λειτουργίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας, τον οποίο εκπόνησε η από 21 έως 28 Ιανουαρίου 2016 στο Σαμπεζύ Σύναξη των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών. Ο ἐν λόγῳ Κανονισμός μεταξύ άλλων προβλέπει ότι η Σύνοδος «συγκαλεῖται ὑπό τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, συμφρονούντων καί τῶν Μακαριωτάτων Προκαθημένων **πασῶν** τῶν ὑπό πάντων ἀνεγνωρισμένων κατά τόπους αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν» (ἄρθ.1).

Η πλειοψηφία των Προκαθημένων των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησών στην ίδια Συναξη ενέκρινε την σύγκληση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου από 18 έως 27 Ιουνίου 2016 στην Κρήτη. Όμως η αντιπροσωπεία της κατά Αντιόχειαν Ορθοδόξου Εκκλησίας δεν υπέγραψε ούτε την απόφαση αυτή, ούτε τον Κανονισμό της Συνόδου, αλλά ούτε και το σχέδιο του συνοδικού κειμένου «Το μυστήριον του Γάμου και τα κωλύματα αυτού». Το τελευταίο κείμενο επίσης δεν υπέγραψε η αντιπροσωπεία της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Γεωργίας. Οι δύο ως άνω Εκκλησίες επικαλέσθησαν σοβαρούς λόγους προς τεκμηρίωση της αποφάσεως αυτών.

Εν τούτοις, η Ορθόδοξος Εκκλησία της Ρωσίας διά χάριν της επιτυχούς προόδου της συγκλήσεως της Συνόδου έκρινε έφικτο να υπογράψει τα ως άνω κείμενα, ταυτοχρόνως, τόσο κατά την ίδια την Σύναξη, όσο και κατά την επακολουθήσασα αλληλογραφία με τον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο, εκφράζοντας πεποίθηση διά την ανάγκη, κατά τον υπόλοιπο χρόνο μέχρι τη Σύνοδο, καταβολής δυναμικών προσπαθειών (ακόμα και στα πλαίσια της συγκροτηθείσης από τη Σύναξη Πανορθοδόξου Γαμματείας) προς εξασφάλιση της συμφώνου γνώμης όλων των Ορθοδόξων επί κειμένων, τα οποία δεν έχουν υπογραφεί από μια ή δύο κατά τόπους Εκκλησίες, κάτι το οποίο θα επέτρεπε τη σύκληση της Συνόδου. Διά λόγους ανεξάρτητους της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας δεν εξησφαλίσθη η περαιτέρω συζήτηση πανορθοδόξως της διαμορφωθείσης καταστάσως.

Η γενομένη από 2 έως 3 Φεβρουαρίου 2016 Ιερά Σύνοδος της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας ενέκρινε τη θέση της αντιπροσωπείας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας στη Σύναξη των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών στο Σαμπεζύ και στα λοιπά προσυνοδικά όργανα, εκφράζοντας ικανοποίηση διά την ενσωμάτωση στα σχέδια κειμένων της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου των απαραιτήτων τροπολογιών και συμπληρώσεων και προκαταρκτικώς τις ενέκρινε εν γένει. Επίσης ανέθεσε στην Διαρκή Ιερά Σύνοδο τον ορισμό της αντιπροσωπείας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας προς συμμετοχή στην Πανορθόδοξο Σύνοδο, κάτι το οποίο και εφήρμοσε η Διαρκής Ιερά Σύνοδος τον Απρίλιο 2016. Η Ιερά Σύνοδος της Ιεραρχίας κάλεσε το πλήρωμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας «να δέεται ενθέρμως προκειμένου να αποκαλύψει ο Κύριος το θέλημα Αυτού στα μέλη κ της επικειμένης Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ώστε η σύγκληση αυτής να ενισχύει την ενότητα της Ορθοδοξίας προς συμφέρον της Εκκλησίας του Χριστού, προς δόξαν Θεού και προς διαφύλαξη της αμωμήτου Ορθοδόξου πίστεως».

Συγχρόνως η Ιερά Σύνοδος της Ιεραρχίας εξέφρασε «την πεποίθηση ότι η ελευθέρα συμμετοχή σε αυτή των αντιπροσωπειών **πασῶν** των κοινώς ανεγνωρισμένων αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών αποτελεί το ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ της διεξαγωγής της Πανορθοδόξου Συνόδου» και τόνισε ότι «ως εκ τούτου ιδιαίτερη σπουδαιότητα προσλαβάνει η προσυνοδική λύση του προβλήματος, του ανακύψαντος στις σχέσεις μεταξύ των Πατριαρχείων Αντιοχείας και Ιεροσολύμων» (*Αποφάσεις, αρθ. 6*).

Με ελπίδα εξασφαλίσεως της συμφώνου γνώμης όλων των Ορθοδόξων, χωρίς την οποία κωλύεται η σύγκληση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, η Ορθόδοξος Εκκλησία της Ρωσίας άνευ αναβολής προχώρησε στον εξονομασμό των εκπροσώπων της στα όργανα της περαιτέρω προπαρασκευής αυτής και κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια, μέσω προσωπικών επαφών και αλληλογραφίας, διά να συμμετάσχει ενεργώς στην προπαρασκευαστική διαδικασία.

Τα παραπάνω συνοδευόταν από τη μελέτη των επί σχεδίων των συνοδικών κειμένων κριτικών παρατηρήσεων, τις οποίες απέστειλαν Ιεράρχες, κληρικοί και λαϊκοί μετά την, κατόπιν πρωτοβουλίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας δημοσιεύσεως αυτών, ληξάσης της ἐν Σαμπεζύ Συνάξεως των Προκαθημένων. Παρόμοιες παρατηρήσεις μαζί με όχι σπάνια και κριτική κατά της διαδικασίας προπαρασκευής της Συνόδου, σημειώθηκαν επίσης και στους κόλπους πολλών άλλων κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών. Προχωρώντας σε διάκριση μεταξύ των εποικοδομητικών παρατηρήσεων και των ανεδαφικών κριτικών της μελλούσης να συνέλθει Συνόδου και των κειμένων αυτής, το Τμήμα Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων προέβη σε σχετική διευκρίνιση και σχολιασμό προς ανταπόκριση σε συγχύσεις, οι οποίες δημιουργούνται στους κόλπους του ποιμνίου. Στις 3 Ιουνίου 2016 η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας αφού μελέτησε επισταμένως τις υποβληθείσες προτάσεις των Ιεραρχών, των κληρικών, των μοναχών και των λαϊκών, ενέκρινε τις τροπολογίες της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας στα σχέδια κειμένων της Πανορθοδόξου Συνόδου «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον λοιπόν χριστιανικόν κόσμον» και «Αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας ἐν τῳ συγχρόνῳ κόσμῳ».

Στην ίδια συνεδρία η Ιερά Σύνοδος υπογράμμισε ότι ουσιαστικές τροπολογίες στα σχέδια των συνοδικών κειμένων, οι οποίες ἐν πολλοῖς συγκλίνουν με τις προτάσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας, υποβάλλονται και από τις Ορθόδοξες Εκκλησίες Γεωργίας, Σερβίας, Βουλγαρίας και Ελλάδος καθώς και από την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους. Και αυτές οι τροπολογίες χρήζουν επιμελούς αξιολογήσεως επί τῳ σκοπῳ της αναζητήσεως της πανορθοδόξου συναινέσεως, της απαραίτητης διά τις συνοδικές αποφάσεις.

Ἐν ταυτῳ ελήφθη υπόψη η από 1ης Ιουνίου 2016 απόφαση της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Βουλγαρίας περί αναβολής της προγραμματισθείσης από 18 έως 27 Ιουνίου Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας και της μη συμμετοχής σε αυτή της Εκκλησίας της Βουλγαρίας, εάν δεν ἀνεβάλλετο η Σύνοδος. Ως εκ τούτου η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας σημείωσε ότι η αποχή έστω και μίας εκ των κοινώς ανεγνωρισμένων αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών από τη Σύνοδο «αποτελεί απόλυτο κώλυμα διά τη σύκληση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου».

Τα ως άνω καθώς και το την ώρα της συνεδριάσεως «αβέβαιον της συμμετοχής του Πατριαρχείου

Αντιοχείας στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο, όπως και η έλλειψη της προκαταρκτικής ομοφωνίας επί του σχεδίου του Κανονισμού της Συνόδου και του κειμένου 'Το μυστήριο του Γάμου και τα κωλύματα αυτού'» κίνησαν την Ιερά Σύνοδο να δεχθεί την ανάγκη των άνευ αναβολής πανορθοδόξων ενεργειών και να υποβάλει πρόταση στον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο μέχρι τις 10 Ιουνίου,το αργότερον, να συγκαλέσει έκτακτη Πανορθόδοξη Προσυνοδική Διάσκεψη προς αξιολόγηση και αντιμετώπιση της εκτάκτου καταστάσεως, προκειμένου κατόπιν τοιαύτης συνεδριάσεως οι Ορθόδοξες Εκκλησίες να αποφανθούν περί της συγκλήσεως της Πανορθοδόξου Συνόδου στις προκαθορισμένες ημερομηνίες.

Με απόφαση της Ιεράς Συνόδου η ἐν λόγῳ πρόταση αμέσως κοινοποιήθηκε προς τον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο και όλους τους Προκαθημένους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών.

Στην απάντησή του (Γράμμα υπ'αριθμ. Πρωτ. 676 και ημερομ. 9^{η} Ιουνίου 2016) ο Παναγιώτατος Πατριάρχης Βαρθολομαίος αναφέρει ότι υπό της Αγίας και Ιεράς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως «νέα ἔκτακτος Προσυνοδική Πανορθόδοξος Διάσκεψις δέν ἐκρίθη δυνατή ἄτε μή ὑπάρχοντος θεσμικοῦ πλαισίου διὰ τήν σύκλησιν αὐτῆς καὶ μάλιστα ἐλάχιστας ἡμέρας πρὸ τῆς...ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου». «Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐπιφυλάξεις ἀδελφῶν τινων Ἐκκλησιῶν καὶ τὸ ἀβέβαιον τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὴν Σύνοδον» ο Προκαθήμενος της Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας είναι πεπεισμένος ότι «θέλουσιν εὐοδωθῇ αἱ καταβαλλόμεναι προσπάθειαι ὅπως ἀρθῶσι τὰ παρεμβαλλόμενα ἐμπόδια καὶ συμμετάσχωσιν ἅπασαι αἱ Ἐκκλησίαι εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον, ἡ ἀναβολὴ ἤ ματαίωσις τῆς ὁποίας τὴν δωδεκάτην ὥραν, μετὰ προετοιμασίαν δεκαετιῶν ὁλοκλήρων, ἤθελεν ἐκθέσει διεκκλησιαστικῶς καὶ διεθνῶς τὴν Ὀρθόδοξον ἡμῶν Ἐκκλησίν καὶ τρώσει ἀνεπανορθώτως τὸ κῦρος αὐτῆς».

Ἐπισυναπτομένως ελάβαμε και το ανακοινωθέν περί γενομένης στις 6 Ιουνίου εκτάκτου συνεδρίας της Ιεράς Ενδημούσης Συνόδου του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, το οποίο ενημερώνει ότι «ἡ Ἱερὰ Ἐνδημοῦσα Σύνοδος, μετ'ἐκπλήξεως καὶ ἀπορίας ἐπληροφορήθη τὰς ἐσχάτως ἐκφρασθείσα θέσεις καὶ ἀπόψεις ἐνίων ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ, αξιολογήσασα αὐτὰς, διεπίστωσεν ὅτι οὐδὲν θεσμικὸν πλαίδιον ὑφίσταται πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς ἤδη δρομολογηθείση συνοδικῆς διαδικασίας». Παράλληλα η ημερομηνία συγκλήσεως της Συνόδου χαρακτηρίζεται ως αποφασισθείσα πανορθοδόξως, ἐν τούτοις, ὅπως εσημειώθη ανωτέρω, η Εκκλησία της Αντιοχείας δεν υπέγραψε την απόφαση αυτή.

Εν τω μεταξύ η Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου Αντιοχείας στη συνεδρία αυτής στις 6 Ιουνίου 2016, κατόπιν παραθέσεως των εξαντλητικών τεκμηρίων υπέρ αναβολής της συγκλήσεως της Συνόδου, ομοφώνως αποφάσισε:

«1. Να καλέσει την Αυτού Παναγιότητα τον Οικουμενικό Πατριάρχη να καταβάλει περισσότερο κόπο προς την κατεύθυνση της ομοφωνίας σε όλες τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν από τις Ορθόδοξες Αυτοκέφαλες Εκκλησίες και που αφορούν την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο, κατά τη χρονική περίοδο που μας χωρίζει από την ημερομηνία συγκλίσεως της Συνόδου αυτής. Αν οι προσπάθειες για την επίτευξη ομοφωνίας φτάσουν σε αδιέξοδο, τότε η Εκκλησία της Αντιοχείας θα καλέσει να αναβληθεί η σύγκλιση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου για μεταγενέστερη ημερομηνία, όταν θα επικρατήσουν ειρηνικές σχέσεις μεταξύ όλων των Αυτοκεφάλων Εκκλησιών και θα εξασφαλιστεί η Ορθόδοξη ομοφωνία περί των θεμάτων της Συνόδου και του Κανονισμού της, αλλά και της διαδικασίας οργανώσεως αυτής,

2. Να μη συμμετάσχει το Πατριαρχείο Αντιοχείας στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο μέχρι να διαλυθούν όλοι οι λόγοι που εμποδίζουν τη συμμετοχή στη Θεία Ευχαριστία κατά τη διάρκεια της Συνόδου, όταν βρεθεί μια οριστική λύση σχετικά με την εισπήδηση του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων στα όρια του Πατριαρχείου Αντιοχείας, η οποία οδήγησε σε διακοπή κοινωνίας με το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων,
3. Να επιβεβαιώσει για ακόμη μια φορά τη σημασία της συμμετοχής **όλων** των Ορθοδόξων Αυτοκεφάλων Εκκλησίων στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο και τη λήψη των αποφάσεων της με την παρουσία και την ομοφωνία πάντων, σύμφωνα με την αρχή της ομοφωνίας, προκειμένου να διαφυλαχθεί η ενότητα της Καθολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας,
4. Να απευθυνθεί σε όλες τις Ορθόδοξες εκκλησίες ενημερώνοντάς αυτές για το περιεχόμενο των θέσεων της Αντιοχείας και τους λόγους που οδήγησαν σε αυτές,
5. Να καλέσει τους πιστούς να συμμετάσχουν με την προσευχή τους, μαζί με τους ποιμένες τους, για να εμπνέει το Άγιο Πνεύμα την Εκκλησία, κατά την πορεία της προς την ενότητα, για χάρη της ενωμένης μαρτυρίας για τον Χριστό στον κόσμο».

Αυθημερόν, στις 6 Ιουνίου, ο Αγιώτατος Πατριάρχης Σερβίας Ειρηναίος απέστειλε Γράμμα προς τον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο και προς πάντας τους Προκαθημένους των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, στο οποίο αφού απαρίθμησε τα υφιστάμενα προβλήματα, τόνισε ότι διά τους παραπάνω λόγους η Ορθόδοξος Εκκλησία της Σερβίας «δυσκολεύεται νὰ συμμετάσχῃ ἐν τῇ συγκληθείσῃ Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Συνόδῳ καὶ προτείνει τὴν ἐπὶ τινα χρόνον ἀναβολὴν αὐτῆς».

Στις 10 Ιουνίου 2016 σε συνεδρίασή της συνηλθε η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Γεωργίας, η οποία κατόπιν παραθέσεως των υφισταμένων προβλημάτων, σημείωσε ότι αυτά επιλύονται μέσα από σύντονο εργασία, παράλληλα δέχθηκε ότι « σήμερον εὑρισκόμεθα ἐνώπιον τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ὁμόνοια δέν ἔχει εἰσέτι ἐπιτευχθῆ», ενώ «ὁ στόχος τῆς συγκλήσεως τῆς Συνόδου ἦτο καί εἶναι ἡ προβολή τῆς ὁμοψυχίας τῶν Ὀρθοδόξων». Όθεν η Εκκλησία της Γεωργίας «ὡς καί ἄλλαι Ἐκκλησίαι, ζητοῦμεν νά ἀναβληθῇ ἡ Σύνοδος, ἕως ὅτου ἐπιτευχθῇ πλήρης ὁμόνοια». Ως εκ τουτου η Ιερά Σύνοδος απεφάνθη: «Ἡ Ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γεωργίας νά μή συμμετάσχῃ εἰς τήν προγραμματισθεῖσαν εἰς τάς 17-26 Ἰουνίου ἐ.ἔ. εἰς τήν Κρήτην Ἁγίαν καί Μεγάλην Σύνοδον».

Επομένως, οι τέσσερις κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες, εκείνες της Αντιοχείας, Γεωργίας, Σερβίας και Βουλγαράς εξέφρασαν τη γνώμη ύπερ αναβολής της Συνόδου, με τις τρεις εξ αυτών, δηλαδή, της Αντιοχείας, της Γεωργίας και της Βουλγαρίας να έχουν δηλώσει την αποχή τους από την προγραμματισθείσα από 18 έως 27 Ιουνίου Σύνοδο. Ενώ δεν αποδέχθηκε η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως την πρόταση της Ορθοδόξου Εκκλησία της Ρωσίας περί συγκλήσεως της εκτάκτου Πανορθοδόξου Προσυνοδικής Δασκέψεως. Ούτως εχόντων των πραγμάτων, προφανώς δεν εφαρμόζεται ο απαραίτητος όρος δια την σύγκλησιν της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, ο οποίος θέλει «συμφρονούντων καί τῶν Μακαριωτάτων Προκαθημένων **πασῶν** τῶν ὑπό πάντων ἀνεγνωρισμένων κατά τόπους αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν» (*Κανονισμός Οργανώσεως και Λειτουργίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας*, αρθ. 1).

Η μόνη εφικτή λύση σε αυτή την περίπτωση είναι η συνέχιση της προετοιμασίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου με την εξασφάλιση της ομοφώνου γνώμης όλων των Ορθοδόξων περί της συγκλήσεως αυτής σε μία άλλη χρονική στιγμή.

Ως εκ των άνω προς εφαρμογή της αποφάσεως της από 2 έως 3 Φεβρουαρίου 2016 γενομένης Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας (*Αποφάσεις, αρθ.6*), η Διαρκής Ιερά Σύνοδος αποφασίζει:

1. Να υποστηρίξει τις προτάσεις των Ορθοδόξων Εκκλησιών Αντιοχείας, Γεωργίας, Σερβίας και Βουλγαρίας περί αναβολής της Πανορθοδόξου Συνόδου και συγκλήσεως αυτής τη χρονική στιγμή, η οποία θα πρέπει να καθορισθεί ἐν τῳ περαιτέρω κατόπιν πανορθοδόξου συζητήσεως και με απαραίτητο όρο την εξασφάλιση της συμφώνο γνώμης των Προκαθημένων των όλων κοινώς ανεγνωρισμένων κατά τόπους αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών·
2. Η σχετική πρόταση να αποσταλεί αμέσως προς τον Παναγιώτατο Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίο και προς πάντας τους Προκαθημένου των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών·
3. Σε περίπτωση κατά την οποία η Αγιωτάτη Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ούτε και αυτή την πρόταση θα δεχθεί, ενώ η Σύνοδος στην Κρήτη θα συγκληθεί, παρά την αντίθετη γνώμη ενίων κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, μετά βαθείας λύπης να ανακοινώσει την αδυναμία της συμμετοχής σε αυτή της αντιπροσωπείας της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας·
4. Να συνεχίσει παντοιοτρόπως να καταβάλλει προσπάθειες προς ενίσχυση της πανορθοδόξου συνεργασίας διά την προετοιμασία της μελλούσης να συνέλθει της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, η οποία καλείται να αποτελέσει αληθινή μαρτυρία της ενότητας της Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας·
5. Να επαναδιατυπώσει τη γνώμη ότι προς την επιτυχή έκβαση της προσυνοδικής προετοιμασίας θα εδύνατο να συμβάλει η εντατικοποίηση του πραγματικού έργου της Πανορθοδόξου Γραμματείας, στα πλαίσια της οποίας κρίνεται εφικτή η μελέτη προτάσεων λύσεως των προβληματικών θεμάτων, διευθετήσεως των υφισταμένων διαφωνιών,

επεξεργασίας των απαραιτήτων κειμένων και άρσεως κάθε εμποδίου προς σύγκληση και θεάρεστον έκβαση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας˙

6. Να δεχθεί, ως λίαν ευκταίον, λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις στους κόλπους πολλών κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών, στην μέλλουσα να συνέλθει Σύνοδο να μετάσχουν όλες οι Αρχιερείς των Αγίων του Θεού Εκκλησιών απεριορίστως, επειδή τούτο, ασφαλῶς, θα προσδώσει μεγαλύτερο κύρος πανορθοδόξως στις λαμβανόμενες συνοδικές αποφάσεις.

«Τὸ γὰρ τῆς Ἐκκλησίας ὄνομα οὐ χωρισμοῦ, ἀλλὰ ἑνώσεώς ἐστι καὶ συμφωνίας ὄνομα», διδάσκει ο Ιερός Χρυστόστομος (Ιωάννου του Χρυσοστόμου, Ἑρμηνεία εἰς τήν πρός Κορινθίους ἐπιστολήν Α΄. Ομιλία 1,1, Υπόθεσις τῆς πρὸς Κορινθίους πρώτης ἐπιστολῆς). Διά χάριν συμφωνίας και ομοφροσύνης, ἐν πνεύματι συγκαταβάσεως και αδελφικής αγάπης, άνευ της προς αλλήλους μομφής και χωρίς να προκαλέσουμε νέα τραύματα στο Θεανθρώπινο Σώμα της Εκκλησίας, προσέχοντας ο ένας τον άλλο και ακόμα περισσότερα την Θεία Αποκάλυψη, η οποία σφραγίσθηκε στην Αγία Γραφή και την Ιερά Παράδοση, πρόκειται να ακούσουμε «τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις» (Αποκ. 2.7) και να πάρουμε τα απαραίτητα διδάγματα από τα σφάλματα, τα οποία, εξαιατίας της ανθρωπίνης αδυναμίας, διαπράχθησαν κατά την τρέχουσα πορεία προετοιμασίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, ούτως ώστε, του Θεού συνεργούντος, να φθάσουμε στην άνευ εμποδίων πραγμάτωση αυτού του μεγάλου εγχειρήματος προς δόξαν Θεού και μεγαλύτερο συμφέρον της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Η Ιερά Σύνοδος και πάλι καλεί τους Αρχιερείς, τους κληρικούς, τους μοναχούς και τους λαϊκούς της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας να προσεύχονται θερμώς προκειμένου ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός ἐν τῃ ὑποθέσει ταύτῃ να αναδείξει την πανίσχυρον βοήθεια και το άγιον θέλημα Αυτού.

Μια πηγή: https://mospat.ru/gr/news/49405/